

Пенсія

Що передбачають реформи

Пенсійна реформа в Україні неминуча. Цей шлях пройшли всі цивілізовані країни, тому набутий досвід може бути цікавим для наших співгромадян. Коли молоді слід замислитись про пенсію, чи буде підвищено пенсійний вік, наскільки доречно відмовлятися від теперішньої солідарної системи – на ці та інші питання ми попросили відповісти старшого юриста з пенсійних питань Проекту USAID «Розвитку ринків капіталу», співавтора Законів України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» і «Про недержавне пенсійне забезпечення» Наталію Горюк.

– В якій стадії знаходиться закон про запровадження другого рівня пенсійної системи?

– У Законі «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» передбачені основні положення, які стосуються функціонування обов'язкової накопичувальної системи – другого рівня пенсійної системи.

Уряд у грудні 2006 року подав до Верховної Ради законопроект про запровадження другого рівня. У квітні 2007 року він був розглянутий парламентом у першому читанні і тепер допрацьовується. Базовий закон передбачає, що через певний час діяльності другого рівня учасники обов'язкової накопичувальної пенсійної системи матимуть право спрямовувати обов'язкові страхові внески другого рівня до Накопичувального чи до недержавних пенсійних фондів.

Тільки допуск недержавних пенсійних фондів до другого рівня необхідно вирішувати з урахуванням того, чи відповідає діяльність на третьому рівні міжнародним стандартам з таких питань, як інвестування пенсійних коштів, облік коштів, звітність, розкриття інформації, нагляд та контроль, здійснення пенсійних виплат. Вони також стосуються питань дотримання загальних принципів: прозорості, чесності, справедливості.

– Які умови запровадження другого рівня пенсійної системи в Україні?

– Закон про запровадження другого рівня може бути прийнятим лише за умови економічного зростання країни протягом двох останніх років. Мова йде про те, що в кожному з них ВВП буде зростати не менше, ніж на 2% порівняно з попереднім роком. Слід зазначити, що перш ніж розпочати сплачувати внески до Накопичувального фонду, мають бути виконані певні умови: створення інституційних компонентів функціонування системи, повне впровадження системи персоналізованого обліку та забезпечення доступу застрахованих осіб до інформації на накопичувальному пенсійному рахунку, збалансованість бюджету ПФУ відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, забезпечення фінансування з державного бюджету втраченої частини страхових внесків у солідарній системі, набуття досвіду роботи системи недержавного пенсійного забезпечення.

Слід відмітити важливі кроки ПФУ щодо удосконалення інформаційних технологій та порядку подання звітності. Запровадження електронна форма звітності, та з 1 січня цього року діє щомісячна звітність страховальників. Це дуже важливі кроки на виконання передумов запровадження другого рівня пенсійної системи.

– Працівникам якого віку доцільно брати участь у другому рівні пенсійної системи?

– Законопроектом пропонується надати можливість брати участь у другому рівні пенсійної системи особам, яким на день запровадження сплати страхових внесків до Накопичувального пенсійного фонду не виповнилось 40 років. На даний час є й інші пропозиції щодо участі у другому рівні: зокрема, пропонується розпочати з тих осіб, які вперше приступають до роботи, або які не досягли 25 років, або тих, яким виповнилось 39 років. При визначенні вікової категорії учасників другого рівня важливо прийняти виважене рішення з урахуванням трьох аспектів. Перший, – можливості забезпечення фінансової стабільності ПФУ. Другий, – щоб учасник цієї системи мав достатньо часу для накопичення суми коштів на накопичувальному пенсійному рахунку, яка б, разом з пенсією із солідарної системи, забезпечила достатній розмір пенсійної виплати. Третій, – щоб фінансовий ринок мав змогу «поглинути» суму пенсійних надходжень.

– Яку частину страхового внеску доцільно було би платити робітнику і роботодавцю?

– У базовому законі визначено, що розмір внеску до другого рівня не може перевищувати 7%. Хто має платити внески до другого рівня? Законопроектом визначено, що платником внесків до другого рівня є особа, а роботодавець сплачує внески до солідарної системи. В процесі опрацювання законопроекту про запровадження другого рівня відзначалось, що розмір страхових внесків роботодавця до солідарної системи за учасників другого рівня має зменшуватись на відповідний розмір страхового внеску до другого рівня.

– Який період часу після запровадження обов'язкової накопичувальної системи доцільно зберігати солідарну пенсійну систему? Можливо, варто від неї взагалі відмовитися?

– Пенсійна система – це довгострокова система. Солідарна система є її основним фундаментом. Обов'язкова накопичувальна пенсійна система розглядається як доповнення до солідарної системи. І зовсім відмовлятися від солідарної системи недоцільно. Водночас необхідно її удосконалювати, забезпечуючи фінансову стабільність на довгостроковий період. Необхідно уже в даний час здійснювати заходи, які пом'якшуватимуть очікуване «старіння нації». Солідарні пенсійні системи в усіх країнах світу знаходяться під демографічним тиском у зв'язку із старінням населення. І першою реакцією багатьох урядів на цю проблему було впровадження планів щодо підвищення пенсійного віку і збільшення періоду сплати пенсійних внесків. Україні уже також час розпочинати розглядати зазначені питання та приймати відповідні рішення.

Підготував Володимир ЧИСТИЛІН

P.S. Погляди та думки автора, висловлені в цій статті, необов'язково співпадають або відображають погляди або думки Уряду США та USAID.

При использовании материалов с сайта Главное™ гиперссылка на источник обязательна.

© 2007-2010, газета «Главное», <http://www.glavnoe.ua/>
© ДП «Исследовательский центр медиатехнологий»

Почтовый адрес: 61052, г. Харьков, а/я 74
т. (057) 719-61-27, info@glavnoe.kharkov.ua

